

## Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

### 3124

Vragen van het lid **Karabulut** (SP) aan de Staatssecretarissen van Defensie en van Financiën en de Minister van Buitenlandse Zaken over *samenwerking tussen scheepsbouwer Damen en de Nederlandse staat* (ingezonden 20 mei 2019).

Mededeling van Staatssecretaris **Visser** (Defensie) (ontvangen 20 juni 2019).

#### Vraag 1

Is het waar dat scheepsbouwer Damen tussen 2010 en 2016 voor 66 opdrachten met een gezamenlijke waarde van 1,76 miljard euro verzekerd was bij Atradius?<sup>1</sup> Zo nee, wat zijn dan de feiten?

#### Vraag 2

Is het tevens waar dat Damen een vijfde van alle verzekeringen van Atradius voor zijn rekening nam? Zo nee, wat zijn dan de feiten?

#### Vraag 3

Is het waar dat het Ministerie van Financiën een gesprek heeft gehad met een vertegenwoordiger van Damen en ambtenaren van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, waarin Damen beterschap beloofde en meldde dat «er geen andere zaken zijn waarin sprake zou zijn van fraude», ook niet bij transacties die door de staat verzekerd zijn?

#### Vraag 4

Is het tevens waar dat er verdenkingen van fraude zijn bij transacties die door de staat verzekerd zijn?

#### Vraag 5

Is het waar dat er veertien gevallen van onregelmatigheden zijn? Zo nee, om hoeveel gevallen van «onregelmatigheden» gaat het voor zover u weet, nu Damen beweert dat het er «geen veertien» zijn?<sup>2</sup>

<sup>1</sup> «Voorbeeldige» scheepsbouwer Damen maakt ongestraft fouten; Damen-deals. Onregelmatigheden bij financiële transacties scheepsbouwer Gorinchem. NRC, 17 mei 2019.

<sup>2</sup> Staat ziet veertien fouten van Damen door de vingers, NRC.NEXT, 17 mei 2019.

Vraag 6

Wanneer verwacht u dat de FIOD het onderzoek naar onregelmatigheden afsluit?

Vraag 7

Hebt u kennis genomen van de met ruime meerderheid aangenomen motie Karabulut dat corruptie als criterium moet worden toegevoegd aan de Europese wapenexportcriteria?<sup>3</sup> Deelt u de opvatting dat corruptie ook een expliciete toets moet zijn om bedrijven uit te sluiten?

Vraag 8

Deelt u de opvatting dat een beslissing in het kader van de B-brief over de vervanging van onderzeeboten tot volgend jaar moet worden uitgesteld, in ieder geval totdat duidelijk is dat Damen, dat een van de deelnemers in de offerte is, vrij is van alle smetten van corruptie? Zo nee, waarom niet?

**Mededeling**

Op 20 mei jl. heeft het lid Karabulut (SP) schriftelijke vragen gesteld aan de Staatssecretarissen van Defensie en van Financiën en de Minister van Buitenlandse Zaken over samenwerking tussen scheepsbouwer Damen en de Nederlandse Staat (kenmerk 2019Z09980).

Door de noodzaak van interdepartementale afstemming is het niet mogelijk gebleken deze vragen binnen de gebruikelijke termijn te beantwoorden. U zult de antwoorden zo spoedig mogelijk ontvangen.

---

<sup>3</sup> Kamerstuk 22 054, nr. 307, 20 februari 2019, «verzoekt de regering, in de EU te bepleiten corruptiebestrijding uitdrukkelijk als aparte bepaling bij de wapenexportcriteria te doen opnemen», <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2019Z03326&did=2019D07153>.